

BarentsKrans

Aan: LTO Nederland
Van: BarentsKrans, Joost A. Huijgen
Datum: 26 maart 2020

Leveringscontracten en coronacrisis

1. De uitbraak van het coronavirus heeft een grote impact op onze samenleving en helaas ook op de vraag naar bepaalde producten. Zo is de vraag naar een aantal producten volledig ingestort. Wat betekent dit voor de leveringscontracten van deze producten? Joost Huijgen (advocaat BarentsKrans) zet op verzoek van LTO Nederland de juridische consequenties uiteen.
2. Wellicht denkt u: hier is sprake van overmacht. Dat lijkt niet het geval. Voor overmacht moet er namelijk sprake zijn van een prestatie die niet meer kan worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn als er geen goederen of diensten geleverd kunnen worden door een exportverbod of als een groot evenement niet kan plaatsvinden door een verbod daarop. Dit geldt niet voor de betaling van de (koop)prijs: het overmaken van geld kan – gelukkig – ook in coronatijden nog steeds plaatsvinden. Een beroep op overmacht aan afnemerszijde zal dan ook niet slagen.
3. Wel kan er door de coronacrisis sprake zijn van wat ‘onvoorziene omstandigheden’ wordt genoemd. Met de uitbraak van een pandemie als het coronavirus en de verregaande gevolgen daarvan zullen partijen immers geen rekening hebben gehouden bij het sluiten van hun contract. Momenteel is sprake van een exceptionele situatie, die door contractspartijen niet bij het maken van afspraken zal zijn verdisconteerd. Als een afnemer een beroep wil doen op deze onvoorziene omstandigheden, moet er (minstens) wel sprake zijn van een situatie waarin hij, bij een gelijkblijvend contract, in grote financiële en/of bedrijfseconomische problemen zou komen te verkeren. Dat dit voor veel afnemers geldt, ligt door de ingestorte vraag voor sommige producten inmiddels helaas wel voor de hand.
4. Stel, uw afnemer doet een beroep op deze onvoorziene omstandigheden en zegt te stoppen met betalen. Wat kunt u dan doen?
5. Kijk allereerst in het leveringscontract of er iets geregeld is voor een situatie als deze. Wellicht is er een bepaling opgenomen over onvoorziene omstandigheden en wat partijen in zo’n geval moeten doen. Te denken valt aan een meldingsplicht al dan niet in combinatie met een verplichting om in redelijk overleg te treden.
6. Bevat het leveringscontract geen bepaling hierover of biedt deze bepaling in deze situatie geen uitkomst? Dan kunt u terugvallen op de wet. Het startpunt daarbij is: de partij die een beroep wil doen op onvoorziene omstandigheden moet dat aangeven en aangeven in overleg te willen treden. Probeer er als eerste gezamenlijk uit te komen.
7. Maar wat moet dan de insteek zijn van het overleg?

BarentsKrans

8. Omdat geen van beide partijen schuld heeft aan de coronacrisis, zou als een richtsnoer genomen kunnen worden dat een tegenvaller gelijkelijk over beide partijen verdeeld dient te worden. Het zou unfair zijn als alle lasten van de huidige situatie bij één van de contractspartijen zouden vallen. Oftewel: verdeel de tegenvaller 50/50. Maar, let op: een partij mag van deze onvoorziene omstandigheden niet commercieel profiteren. Als er dus al een bepaalde risicoverdeling (expliciet dan wel impliciet) in uw contract is opgenomen, is dit een reden om van de 50/50 verdeling af te wijken. Ook compenserende overheidsmaatregelen dienen in deze risicoverdeling te worden betrokken, eventueel achteraf.
9. Mocht u er samen niet uitkomen, kan de afnemer naar de rechter stappen om het leveringscontract te laten wijzigen of zelfs helemaal te laten beëindigen. Of en onder welke voorwaarden de rechter hiertoe zal overgaan, is op dit moment niet met zekerheid te zeggen. Wel zal de rechter met zijn maatregelen als doel hebben het contractuele evenwicht tussen partijen op een redelijke basis te herstellen. Hierbij zal door de rechter overigens wel worden meegenomen of de afnemer is ingegaan op een redelijk voorstel van uw kant.

Contact:

Heeft u hierover nog vragen of heeft uw advies nodig over uw eigen leveringscontracten? Neem dan contact op met Joost Huijgen van BarentsKrans, 070 – 376 06 06 en joost.huijgen@barentskrans.nl